

Styrket læse-, skrive-, regneindsats målrettet chauffører

Statusnotat

Maj 2010

Mærsk Nielsen HR

Jystrup Bygade 4
4174 Jystrup
Tlf. 35 13 22 77
lizzie@maersk-nielsen.dk
www.maersk-nielsen.dk

ISBN: 978-87-92324-14-6

Center for Arbejdsliv
Gregersensvej 1
2630 Taastrup
Tlf. 72 20 26 20
lene.wendelboe@teknologisk.dk
arbejdsliv@teknologisk.dk
www.teknologisk.dk

ISBN: 978-87-92237-20-0

1. Indledning	4
Formål.....	4
Baggrund.....	4
Indhold.....	5
Formidling.....	5
2. Dialog mellem AMU-udbydere og virksomheder	6
Hvorfor dialog og samarbejde?	6
Samarbejde med virksomheder	6
Samarbejde med jobcentre	7
3. Læse-, skrive- og regnetilbud til virksomheder og medarbejdere	9
Vurdering af færdigheder i dansk og matematik	9
Tilbud om forberedende voksenundervisning (FVU)	10
Tilbud om kombinerede AMU-FVU-forløb og andre supplerende tilbud	11
Tekniske hjælpemidler til læsning og skrivning - på jobbet og i uddannelse.....	13
Lærerkompetencer målrettet læse-, skrive- og regnevanskeligheder	13
4. Opmærksomhedspunkter	15

1. Indledning

Formål

Transporterhvervets Uddannelsesråd (TUR) har igangsat et projekt, som har til formål at afdække erfaringer og muligheder for at styrke samarbejdet mellem skoler og virksomheder inden for bus- og godsområdet omkring indsatsen over for personer med læse-, skrive- og regnevanskeligheder.

Projektet har skullet danne afsæt for, at arbejdsmarkedsuddannelserne mere aktivt kan bruges som værktøj i et styrket samarbejde mellem skoler og virksomheder. Projektet har haft sigte på at finde/give eksempler, som kan inspirere til forskellige modeller for, hvordan og på hvilke områder samarbejdet kan styrkes, samt at pege på initiativer, som kan anvendes målrettet personer med læse-, skrive- og regnevanskeligheder, f.eks. kombinerede AMU-FVU-forløb. Resultaterne fra analysen er dels beskrevet i et idékatalog, og dels i dette notat.

Notatet er udarbejdet af Lizzie Mærsk Nielsen fra Mærsk Nielsen HR og Lene Wendelboe fra Center for Arbejdsliv, Teknologisk Institut.

Baggrund

Jobbene inden for chaufførområdet udvikles løbende, og der stilles fortsat større og bredere krav til medarbejderne. Det betyder blandt andet, at der er kommet fokus på medarbejdernes læse-, skrive-, regnefærdigheder.

Transportområdet som beskæftigelsesområde har blandt andet mange og tiltagende krav om certifikater og andre beviser. Der fastsættes ligeledes løbende nye standarder, fx lastsikring, dyretransport etc. og på mange af områderne kræves dokumenteret uddannelse. Der er EU-direktiver om tvungen grund- og efteruddannelse, hvilket stiller store krav til den enkelte ansattes basale færdigheder.

Samtidig er chaufførområdet et område, hvor det traditionelt har været muligt at finde beskæftigelse for personer uden de store boglige færdigheder. Det betyder, at der er en stor gruppe af medarbejdere, der kan opleve at komme under pres som følge af de øgede kompetencekrav.

Samlet set rejser det en fælles udfordring for både virksomheder og skoler om i fællesskab at sikre, at denne medarbejdergruppe er i stand til at opfylde de arbejdsfunktioner, som ligger i deres job. Arbejdsmarkedsuddannelserne er oplagte at bruge for at ruste medarbejderne til at imødekomme de nye krav i deres jobfunktioner.

TUR har valgt at gennemføre analysen for herigennem at finde metoder til et styrket samarbejde mellem skoler og virksomheder om medarbejdere med læse-, skrive-, regnevanskeligheder.

Indhold

Projektet har taget sit udgangspunkt i interview med en række skoler og virksomheder omkring deres praksis i forhold til medarbejdere med læse-, skrive-, regnevanskeligheder. Der er gennemført 12 interview med uddannelsesinstitutioner (AMU-udbydere og VUC-centre) og 10 interview med virksomheder.

Desuden er der indhentet informationer fra igangværende og afsluttede projekter, hvor skoler og virksomheder i fællesskab har sat fokus på medarbejdernes læse-, skrive-, regnekompetencer.

Formidling

Der er i forbindelse med projektet udarbejdet et idékatalog med konkrete eksempler på, hvordan virksomheder og skoler kan arbejde sammen om at strukturere målrettede forløb for medarbejdere med læse-, skrive-, regnevanskeligheder.

Som afsæt for idékataloget er der gennemført interview med AMU-udbydere inden for transportområdet med henblik på at afdække deres nuværende praksis, og de udfordringer de møder i relation til at samarbejde med virksomheder og deres medarbejdere med læse-, skrive- og regneudfordringer.

Dette er kortfattet beskrevet i nærværende rapport, hvor der samtidig peges på områder, hvor der kunne være behov for styrkelse af indsatsen, og/eller hvor der kunne være behov for at udvikle idéer til inspiration til fremtidig indsats målrettet samarbejdet med virksomheder.

2. Dialog mellem AMU-udbyder og virksomheder

Hvorfor dialog og samarbejde?

Hvis en AMU-udbyder og en virksomhed går i dialog om kursisternes/medarbejdernes udfordringer i forhold til læsning, skrivning og regning, kan de i fællesskab bidrage til, at kursisterne/medarbejderne:

- Får tilbud om at deltage i en vurdering af deres basale færdigheder i dansk og/eller regning/matematik
- Får tilbud om at deltage i FVU, ordblindeundervisning, sprogundervisning eller anden form for dansk- eller regneundervisning.
- Får hjælp til at gennemføre den faglige kompetenceudvikling, som de har behov for i forhold til jobudviklingen
- Tilegner sig de kompetencer, der formelt stilles til chauffører inden for bus- og godsområdet – på trods af eventuelle læse-, skrive- eller regnevanskeligheder
- Får et langt højere udbytte af den faglige kompetenceudvikling, der gennemføres
- Tilegner sig de løbende informationer, som virksomhederne giver til medarbejderne
- Udfører arbejdet i overensstemmelse med de retningslinjer, som virksomhedsledelsen har fastlagt
- Yder en højere kvalitet i udførelse af arbejdsopgaverne

Desuden kan dialogen bidrage til at få afdækket de konkrete læse-, skrive- og regneudfordringer på arbejdspladsen, således at skole og virksomhed i fællesskab kan tage initiativer, der kan afhjælpe medarbejderens udfordringer.

Der er således mange gode grunde til at sætte læse-, skrive- og regneudfordringer på dagsordenen i en dialog med virksomhederne.

Samarbejde med virksomheder

Dialogen mellem en AMU-udbyder og en virksomhed om kursisternes/medarbejdernes læse-, skrive- og regnefærdigheder kan foregå på mange forskellige måder. Dialogen kan gennemføres som led i det sædvanlige samar-

bejde om medarbejdernes kompetenceudvikling, eller der kan arrangeres særlige møder, hvor der er specifikt fokus på læsning, skrivning og regning.

Interviewene med skolerne viser imidlertid:

- At det er forholdsvist sjældent, at skolerne arbejder bevidst med at sætte læse-, skrive- og regneudfordringer på dagsordenen i dialogen med og virksomhederne.

Når skolerne er i dialog med virksomhederne er fokus som regel rettet mod salg af faglige AMU-kurser – og sjældent rettet mod information og oplysning om muligheder for vurdering af basale færdigheder, deltagelse i Forberedende Voksenundervisning (FVU), mulighederne for kombinerede FVU-AMU-forløb, supplerende undervisning fra Ord- og regneværksted, brug af tekniske hjælpemidler mv.

Samarbejde med jobcentre

En del ledige vælger hvert år at gå i gang med en uddannelse inden for transportområdet, f.eks. en chaufføruddannelse. Desværre er der en del af kursisterne, der ikke består prøverne på grund af manglende basale færdigheder.

I bedste fald betyder det et forlænget uddannelsesforløb. I værste fald betyder det, at den ledige ikke får chaufføruddannelsen, fordi jobcenteret ikke ønsker – eller ser sig i stand til – at betale for et forlænget uddannelsesforløb.

Det kan være til fordel for den ledige og jobcenteret, at de har en god dialog om læse-, skrive- og regnefærdigheder, **inden** den ledige starter på et uddannelsesforløb.

Hvis der er usikkerhed om den lediges basale færdigheder, kan jobcentret kontakte skolen for at få tilbud om, at den ledige deltager i en vurdering af sine basale færdigheder i dansk og regning/matematik. På baggrund af resultatet kan der tages højde for den lediges eventuelle læse-, skrive- og/eller regnevanskeligheder i uddannelsen, og den ledige kan tilbydes at deltage i forskellige former for dansk- eller regneundervisning.

Interviewene med AMU-udbydere inden for chaufførområdet viser imidlertid:

- At det er sjældent, at AMU-udbydere er i dialog med jobcentrene om disse udfordringer blandt ledige.
- At der sjældent gennemføres en vurdering (test/screening) af de lediges basale færdigheder, **inden** de deltager i et uddannelsesforløb

Der er dog enkelte AMU-udbydere, der er i god dialog med jobcentrene, men deres erfaringer er, at jobcentrene ikke i alle tilfælde ønsker – eller ser sig i stand til – at afsætte ressourcer til et uddannelsesforløb, som også indbefatter vurdering af basale færdigheder.

Interviewene tyder dog på, at AMU-udbydere er blevet mere opmærksomme på, at der kan være behov for at sætte læse-, skrive-, regneproblema-

tikken på dagsordenen overfor jobcentrene – og at skolerne er begyndt at tage hul på dialogen med jobcentrene, om de fordele der kan være ved f.eks. at gennemføre vurdering af basale færdigheder i dansk forud for deltagelse i uddannelse.

Der er ligeledes enkelte skoler, som arbejder meget bevidst med dette – og tilbyder afklaringsforløb (hvor vurdering af basale færdigheder er indeholdt) forud for uddannelsesforløb. Afklaringsforløbene skal afdække, om kursisten kan gå i gang med en uddannelse, eller om der er behov for at tilegne sig dansksproglige kompetencer for at kunne gennemføre en uddannelse.

3. Læse-, skrive- og regnetilbud til virksomheder og medarbejdere

AMU-udbydere har en række tilbud, som kan medvirke til at styrke de basale læse-, skrive- og regnefærdigheder blandt chauffører inden for bus- og godstransport.

En vurdering af medarbejdernes basale færdigheder er selve indgangsvinklen til, at skolerne kan give virksomheden og deres chauffører relevante tilbud. Afhængig af resultatet af vurderingen, kan skolen tilbyde chaufførerne, at de kan deltage i forberedende voksenundervisning i dansk eller matematik, i ordblindeundervisning eller sprogundervisning.

Skolerne kan selv gennemføre den forberedende voksenundervisning (FVU) i dansk eller matematik, eller de kan samarbejde med VUC, sprogskoler og andre uddannelsesudbydere.

Når virksomhedens medarbejdere deltager i faglig efteruddannelse, kan skolen tilbyde kursister med læse- og skrivevanskeligheder, at de ved hjælp af it-baserede værktøjer kan få hjælp til at læse og skrive. Kursister med vanskeligheder med regning og matematik kan evt. tilbydes hjælp i skolens ord- og regneværksted, hvis skolen har et sådant.

Vurdering af færdigheder i dansk og matematik

Den 1. august 2007 blev der indført mulighed for, at alle AMU-kursister kan få vurderet deres basale færdigheder i dansk og regning i forbindelse med deres deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelser.

Skolen kan opfordre virksomhederne til, at de tilskynder medarbejderne til at deltage i en vurdering af deres færdigheder, f.eks. i forbindelse med deltagelse i faglig efteruddannelse.

Det kan være en fordel, at skolen aftaler med virksomheden, at vurderingen af medarbejdernes færdigheder gennemføres **før** kursusdeltagelse. Det giver mulighed for, at læreren kan tage højde for medarbejdernes læse- skrive- og/eller regnevanskeligheder i tilrettelæggelsen af undervisningsforløbet, og evt. sørge for at fremskaffe læse-, skrive- og regneunderstøttende hjælpemidler til brug i undervisningsforløbet.

I forhold til informationsaktiviteten viser interviewene med AMU-udbydere:

- At skolerne sjældent har dialog med virksomheder om mulighederne for at få vurderet medarbejdernes basale færdigheder forud for kursusdeltagelse.

- Enkelte informerer via deres hjemmeside om mulighederne for at få vurderet basale færdigheder i at læse, skrive og regne, samt eventuelt at deltage i forberedende voksenundervisning (FVU) hos VUC.
- Andre oplyser om muligheden for at få foretaget en vurdering i det brev, som tilsendes kursisterne, når de har tilmeldt sig et kursus.

Det er meget begrænset, hvad der kommer af henvendelser fra potentielle kursister på baggrund af disse informationsaktiviteter. Der er brug for en langt mere aktiv indsats for at sætte læse-, skrive- og regneproblematikker på dagsordenen.

I forhold til gennemførelse af vurdering af basale færdigheder viser interviewene, at:

- Selvom AMU-udbydere gennem flere år har skullet tilbyde AMU-kursister mulighed for at få vurderet deres basale færdigheder i læsning, skrivning, stavning, regning eller matematik, er brugen af vurdering af basale færdigheder (screeninger) fortsat ikke udbredt blandt de uddannelsesinstitutioner, som tilbyder kurser målrettet transportområdet.

En af de udfordringer, der nævnes, er blandt andet, at det stadig opleves som en stor udfordring for udbyderne at gennemføre vurdering af kursisternes basale færdigheder så hurtigt, at der kan drages fordel af det på det AMU-kursus, som kursisterne aktuelt deltager i.

I det omfang underviserne har en dialog med kursisterne om mulige læse-, skrive- og regnevanskeligheder gennemføres vurderingen ofte i løbet af den første kursusdag. Når vurderingen gennemføres på dette tidspunkt, er mulighederne for at tage højde for udfordringerne i undervisningen mindre, end hvis vurderingen blev gennemført forud for kursusdeltagelse.

At der er brug for at styrke indsatsen for at sætte læse-, skrive- og regneudfordringer på dagsordenen og for at gennemføre initiativer, som kan tydeliggøre og støtte op om dette behov, bestyrkes gennem interviewene, som viser at:

- Mange ledere og medarbejdere oplever, at det stadig kan være tabubelagt at fortælle om læse-, skrive- eller regnevanskeligheder. Samtidig har mange ikke kendskab til de muligheder, der er for at få hjælp til at 'knække' læse-, skrive- og/eller regnekoden.

Tilbud om forberedende voksenundervisning (FVU)

I forlængelse af en vurdering af medarbejdernes færdigheder i dansk og matematik har skolen mulighed for at tilbyde eller henvise virksomhedens medarbejdere til FVU. Formålet med FVU er at give voksne mulighed for at forbedre og supplere deres grundlæggende færdigheder.

Interviewene med AMU-udbyderne viser:

- At det er forholdsvist sjældent, at skolerne er i dialog med virksomheder om mulighederne for FVU.
- At det hyppigere er VUC, som har den direkte dialog med virksomheder om muligheder for vurdering af basale færdigheder og deltagelse i FVU – og AMU-udbyderen indgår som udgangspunkt ikke i denne dialog.

Enkelte skoler har dog et godt samarbejde med det lokale VUC-center. Men det generelle indtryk er, at dette samarbejde kunne styrkes – og at der er brug for at gøre en mere aktiv indsats for at styrke det.

Et styrket samarbejde ville blandt andet give mulighed for at fremme uddannelsesmotivationen blandt medarbejdere med læse-, skrive- og regneudfordringer.

Interviewene viser nemlig, at:

- Når en medarbejder har deltaget på et FVU-kursus, er der ofte flere medarbejdere fra samme virksomhed, der tør efterfølgende. Og deltagelse i FVU kan motivere til mere uddannelse.

Derfor er det vigtigt, at medarbejdere og ledere har fået kendskab til de muligheder, der er for at få støtte til afhjælpe læse-, skrive- og/eller regnevanskeligheder (som eksempelvis deltagelse i FVU).

Tilbud om kombinerede AMU-FVU-forløb og andre supplerende tilbud

AMU-udbyderne har også mulighed for at tilbyde virksomheder et uddannelsesforløb, hvor FVU kombineres med et fagligt AMU-kursus.

Det kan være aktuelt i situationer, hvor virksomhederne har behov for at styrke medarbejdernes faglige kompetencer inden for et område, og samtidig er opmærksomme på, at nogle af deres medarbejdere også har vanskeligt ved at læse, skrive og/eller regne.

Skolen kan aktivt oplyse virksomheder, om de fordele der kan være ved at kombinere AMU med FVU – særligt inden for de områder, hvor skolen har erfaring med, at bestemte grupper af medarbejdere kan have behov for supplerende danskundervisning for at kunne tilegne sig det faglige stof i AMU-undervisningen.

Mulighederne for at kombinere et AMU-kursus med FVU til et samlet uddannelsesforløb kan fremme uddannelsesdeltagelse. Nogle medarbejdere vil bl.a. opleve det som mere 'legalt' at fortælle andre om deres kursusdeltagelse, hvis FVU kombineres med AMU til et samlet uddannelsesforløb. Nogle medarbejdere oplever det som meget tabubelagt at have vanskeligt ved at

læse, skrive eller regne, og de synes, det er nemmere at fortælle, at "jeg skal på it-kursus" frem for "jeg skal på danskursus".

Interviewene med AMU-udbydere inden for bus- og godstransport viser imidlertid, at:

- Skolerne ikke gennemfører kombinerede FVU-AMU forløb; forløb, hvor AMU-faglige kurser kombineres med 'læse-, skrive- og regnekurser'.
- Der ikke er mange skoler, som selv sætter kombinationsforløb på dagsordenen over for virksomhederne.
- Grundlæggende er det udbydernes oplevelse, at det er vanskeligt at gennemføre kombinerede forløb, da det er svært at 'sælge' til arbejdspladserne. Der er problemer med at overbevise virksomheder om, at de ville have fordel af at lade deres medarbejdere deltage i 'kursus-forlængende aktiviteter' som FVU; virksomhederne ønsker primært faglige AMU-kurser.

Skolerne kan selv gennemføre den forberedende voksenundervisning (FVU), eller de kan samarbejde med VUC, sprogskoler og andre uddannelsesudbydere. I interviewene er der overvejende fundet eksempler på, at FVU udbydes og gennemføres af VUC, hvorfor kombinerede AMU-FVU-forløb ville forudsætte samarbejde med et VUC.

Der peges i den forbindelse på flere forskellige udfordringer i forhold til at styrke samarbejdet mellem AMU-udbydere og VUC om kombinerede AMU-FVU-forløb. En årsag til det ret begrænsede samarbejde mellem skolerne og FVU-udbydere kan tilskrives manglende fokus på deltagernes læse-, skrive- og regnevanskeligheder. Desuden er der en bevidsthed om konkurrencen mellem udbydere. Også de to forskellige administrative systemer - og de to forskellige tilskudsordninger - nævnes af både AMU-udbydere og VUC'ere som en udfordring for samarbejdet.

Foruden kombinerede AMU-FVU-forløb har nogle skoler mulighed for at tilbyde supplerende undervisning undervejs i uddannelsesforløbet fra deres ord- og regneværksted. Undervisningen vil ofte fungere som supplement til den undervisning, der ellers gennemføres, og vil være fagrettet. En af fordelene ved at benytte disse tilbud er, at lærerkræfterne typisk vil kende til teorien, som kursisterne er igennem, og kan koble danskundervisning med det konkrete faglige indhold i kurset. Det kan variere fra skole til skole, hvordan den supplerende undervisning er organiseret; nogle skoler arbejder med at etablere et læringsværksted, andre giver tilbud via deres vejledningscenter.

Erfaringen blandt de AMU-udbydere, som aktivt gør brug af ord- og regneværksteder el.lign. er, at kombinationen af AMU-kursus med supplerende undervisning fra værkstedet kan medvirke til at reducere antallet af kursister, som dumper. Det kræver dog en intern markedsføring og/eller aktiv indsats for at få skabt grobund for samarbejde mellem AMU-faglærere og lærere fra ord- og regneværksteder.

Tekniske hjælpemidler til læsning og skrivning - på jobbet og i uddannelse

TUR har udviklet forskellige interaktive undervisningsmaterialer, som flertallet af skolerne benytter sig af, og som i vid udstrækning tager højde for, at mange kursister har læsevanskeligheder.

Der findes i dag også en række it-baserede værktøjer, der kan kompensere for læse- og skrivevanskeligheder både på jobbet og ved deltagelse i uddannelse. Nogle af disse værktøjer gør det muligt at få læst tekst højt, mens andre også gør det muligt at få hjælp til skrivning og stavning gennem ordforslag. Nogle af værktøjerne er gratis, mens andre kræver licens og betaling.

AMU-udbyderne anvender kun i meget begrænset omfang disse hjælpemidler i forhold til kursisterne.

Lærerkompetencer målrettet læse-, skrive- og regnevanskeligheder

Flere undervisere peger på, at de er vant til og fortrolige med at tage hånd om kursister med kort uddannelse eller begrænsede uddannelsesmæssige forudsætninger og forsøger at tage højde for det i undervisningen.

Der er i interviewene dog kun få eksempler på at lærere arbejder systematisk med at støtte kursisterne med særlige foranstaltninger. F.eks. er der kun ganske få undervisere og skoler, som stiller it-hjælpemidler til rådighed for kursisterne.

Interview med undervisere fra ord- og regneværksteder peger på, at der er behov for, at der på skolerne gøres mere for at tage højde for de specielle udfordringer, der gør sig gældende blandt kursister med læse-, skrive- og regnevanskeligheder.

Faglærerne har kvalificeret sig til deres job gennem kompetencer inden for et specifikt fagligt område - og derfor har de ikke nødvendigvis erhvervet sig kompetencer målrettet kursister med læse-, skrive- og regneudfordringer.

Interviewene tyder i den forbindelse på, at der er behov for at styrke kompetencerne blandt lærerne med sigte på at skabe den nødvendige viden om:

- Didaktiske og pædagogiske opmærksomhedspunkter for tilrettelæggelse og gennemførelse af undervisning målrettet medarbejdere og kursister med læse-, skrive- og regneudfordringer
- Tekniske hjælpemidler, som kan anvendes af medarbejdere og kursister med læse-, skrive- og regneudfordringer undervejs i et uddannelsesforløb
- Muligheder for supplerende undervisning – både eksterne muligheder og interne på den enkelte skole – og måske har skolen sit eget ord- og regneværksted, læringsværksted el.lign.

Der kan ligeledes være behov for viden om:

- Vurderingsmetoder - hvordan vurderingen kan gennemføres, hvem der kan gennemføre den, hvad resultaterne af en vurdering kan bruges til, samt andre praktiske og formelle krav ved vurderinger
- FVU, ordblindeundervisning og sprogundervisning - hvem der udbyder og gennemfører undervisningen samt indhold og krav til undervisning

4. Opmærksomhedspunkter

For at fremme et styrket samarbejde mellem virksomheder og AMU-udbydere om medarbejdere med læse-, skrive- og regnevanskeligheder viser analysen, at der kan være behov for at rette fokus mod en række temaer. Som følge af analysen er der derfor udarbejdet et idékatalog, der belyser følgende:

- Hvilke initiativer AMU-udbyderne kan tage for at sætte læse-, skrive- og regneudfordringer på dagsordenen i dialogen med virksomhederne og medarbejdere. Herunder hvem der kan inddrages i dialogen, og hvordan dialogen kan tilrettelægges (indhold og rammer).
- Hvordan der blandt medarbejdere og kursister kan skabes motivation for at udvikle basale færdigheder.
- Hvordan kendskabet til læse-, skrive- og regnetilbud kan styrkes. Og information om hvilke konkrete muligheder skolerne kan tilbyde virksomheder og deres medarbejdere. Herunder de mere formelle regler på området, samt ideer til hvordan de forskellige tilbud (vurdering af basale færdigheder, FVU, kombinerede AMU-FVU-forløb, brug af tekniske hjælpemidler mv.) kan tilrettelægges.
- Hvordan og på hvilke områder, der kan være behov for at styrke kompetencerne blandt AMU-udbydernes lærere med sigte på at fremme initiativer målrettet medarbejdere med læse-, skrive- og regneudfordringer.

Idékataloget *”Styrket læse-, skrive- og regneindsats målrettet chauffører – Idéer til et styrket samarbejde mellem skoler og virksomheder inden for bus- og godstransport”* vil blive formidlet til AMU-udbyderne inden for TURs område og kan bestilles ved at rette henvendelse til TUR, ligesom det vil kunne downloades fra TURs hjemmeside www.tur.dk.